

VERWOESTING DOOR PASSIE

ROB VERLINDEN,
Tuinman der Nederlanden

2

ZONDAGSKIND

We waren met acht kinderen thuis. Hans is van net na de Tweede Wereldoorlog en de oudste van ons gezin, Angelique de jongste. Mijn vader en mijn oudste broer botsten voortdurend. Ondanks die botsingen lag zijn genegenheid toch het meest bij hem. Vooral in die tijd was mijn vader bevlogen waar het ging om de opvoeding van zijn kinderen. Hij merkte dat Hans technisch was en destijds kon je nog vanuit een bouwpakket van Philips je eigen transistorradio in elkaar zetten. Solderen, alles deden ze samen. En zo is Hans ook de technisch kant op gegaan. Met mij samen timmerde mijn vader een duiventil, daar lag mijn interesse. Maar met die andere kinderen heeft hij dat soort dingen niet gedaan.

Na Hans kwam ik, daarna Paul, Cilia, Frank, Karel, Irene en Angelique. Mijn vader zei altijd: "Ik heb drie gezinnen." Daarmee doelde hij op de oudste twee, het middelste gedeelte en het laatste deel. Ik was de tweede zoon. Het ging er streng aan toe. Een negen als cijfer op school was niet genoeg; het had immers ook een tien kunnen zijn. Op complimentjes hoefde je niet te rekenen. Je durfde al helemáál niet te vertellen dat het een vijf was geworden. Zo was dat in die tijd. Aan de andere kant komt daar misschien ook mijn ambitie vandaan, mijn drang om te presteren.

Mijn vader was een heel creatieve man, die de wijze woorden zei: "Je kan nooit wat bedenken, als het geen reden heeft. Als je iets maakt en het is geïnspireerd op iets, moet je snappen wat je doet." Dat heb ik van hem. Als ik iets ontwierp, zei hij: "Waar lul je over? Hoe kom je aan die stijl?" Hoe mooi het ook was, hij moest weten waarom je iets deed. Dat is eigenlijk wel de basis van mijn succes. Ik moest een motivatie hebben. Dus verdiepte ik me altijd. Hij heeft 'de wortels' hiervoor gelegd.

Mijn twee jaar jongere broertje Paul en mijn zusje Cilia zaten tussen wal en schip. Paul, de derde jongen van het gezin, is het meest verwaarloosd. Dat was ook inherent aan hoe hij was. Ze dachten: *Wat is die jongen verstrooid, hij*

3 OP EIGEN BENEN

Tegenwoordig wordt er openlijk over gesproken en is die interne strijd van homoseksuelen misschien meer aan de orde. Omdat sommige mensen het voelen en van binnen denken: *Het zal toch niet?* Mensen doen net alsof je altijd een duidelijk profiel hebt van jezelf. Dat ik anders was, daar stond ik niet te vaak bij stil. Ik voelde wel dat er wat was en dat nam ik mezelf ook niet kwalijk. Dat hoorde erbij. In die tijd probeerde iedereen sociaal wenselijk te zijn. Zo werd je opgevoed in die zuilenconstructie die er vroeger was. Dan ging je er niet over nadenken dat je daar niet in paste. En ik vond ook niet dat ik iets verzwegen, door niks te delen over mijn gevoelens. Ik zag of merkte in die tijd ook nooit iets vreemds. Er is naderhand veel gedoe geweest over het misbruik in de kerken en de kloosters van toen, maar ik heb nooit iets gezien of gemerkt aan de broeders in het klooster waar ik les kreeg.

Misschien was ik naïef. Ik ben wel eens benaderd. Maar dat was op een ander moment. Ik hield duiven, als klein jongetje van acht. Op een gegeven moment werden mijn duiven doodgeschoten door de duivenmelker van de buurt. Mijn duiven hielden kennelijk zijn duiven in de lucht, waardoor hij niet kon klokken. Kwam ik een keer thuis van school, lagen al mijn duiven daar. Dood. Ik had er nog maar een paar over. Moest ik ze weg doen van mijn vader. Ik gaf ze aan mijn buurjongen. Af en toe ging ik bij ze kijken, want het voelde alsof ze nog altijd van mij waren. Op een gegeven moment stond de buurman naast me. Begon hij opeens aan me te friemelen. Wat er precies gebeurde, weet ik niet meer. Door een black-out is dat waarschijnlijk weggegaan, maar één ding weet ik wel: ik durfde nadien nooit meer bij 'mijn duiven' te gaan kijken.

Ik weet dat er wat gebeurd is, maar ik kan graven wat ik wil, ik kan het niet vinden. Maar dat ik het eng vond en het me bang maakte, dat gevoel staat me nog steeds bij. Vergeten doe ik het nooit. Dat betekent dat er écht iets is gebeurd. Ik heb het thuis nooit verteld. Als ik dat tegen mijn vader zou hebben verteld, dan had hij die man vermoord.

familieleden te vertellen. Hij hield het geruime tijd verborgen, was bang voor de reacties van anderen.”

Het contact met mijn dochters was mondjesmaat. Zij wisten niks van wat er privé met mij gebeurde. En ik sloeg hun hele puberteit over. In totaal heb ik acht jaar lang geen goed contact met ze gehad. Heel sporadisch zag ik ze. Maar dan weer een paar jaar niet. Ik ging ook mijn eigen gang. In die wilde jaren had ik geen behoefte aan intens contact. Ik was alleen met mezelf bezig en vergat de kinderen. Daar hebben ze allebei iets aan overgehouden.

Dochter Fleur:

“Toen ik wat ouder werd, kreeg ik steeds meer in de gaten dat hij er gewoon niet op zat te wachten. Er was geen ruimte voor zijn twee dochters in dat weekeinde. Het werd één keer in de drie weken en daarna één keer in de maand. Naderhand, als puber, fietste ik af en toe naar hem toe. Zoals die keer dat ik naar Laren fietste, om een presentatie van hem te zien. Stond hij daar stomdronken te zijn, omringd door nuchtere mensen. Dat vond ik zo kwetsbaar, ik moest huilen. Want die mensen maakten misbruik van de situatie én van hem. En hij riep maar van ‘Dit kan ik en dat kan ik’, hij was volledig aan het overcompenseren. Maar eigenlijk stond hij gewoon heel erg voor paal.

De familierelatie werd verstoord. Er werd kwaadgesproken over mijn moeder, door mijn vaders familie. Toen een van mijn vaders zussen trouwde – mijn lievelingstante – werden we niet uitgenodigd op het feest. Ik voelde me op een gegeven moment een derderangsburger. Het heeft me enorm gevormd, met allerlei hechtingsproblemen en verdriet. Wie was ik? Mocht ik er zijn? Dat kwam niet alleen door mijn vader, maar ook door mijn moeder, die nooit had geleerd hoe je kinderen moet voeden om mens te zijn.

Ik voelde als kind dat mijn ouders niet bij machte waren, dus ik kon het ook niet verwachten. Ik heb eetproblemen gekregen, faalangst, onzekerheid, was sociaal angstig, heb bij psychologen gelopen, had een zoektocht naar mijn identiteit. Maar ik ging niet van het pad af. En ondanks alles is hij altijd mijn vader geweest. Ik had zelfs interesse in het bedrijf, vond het fantastisch om met hem mee te gaan, te graven in de prut, ik wilde iets leren. Maar ik was een meisje. ‘Dat kun jij toch niet’, zei hij dan. Had me dan de basisdingen bijgebracht. Wie weet was het iets geworden...

verticale klus. Dat betekende dat we elke week een onthulling hadden: van een tuin, van een doe-het-zelfklus óf van die verticale klus.

Als eindresultaat liet ik op tv telkens een droomwereld zien. Je kunt over een sfeer praten, maar ik wil dat de kijker vooral laten zien. Ik denk in plaatjes en dat doet niet iedereen. In het begin kreeg ik cameramannen mee die mij niet kenden en zij dachten dat ze even iets met een tuinman moesten opnemen. "Een dombo die met een Amsterdams accent een beetje over plantjes lult", dat werd wel eens gezegd over mij. Of dat het een "kabouterprogramma" was. Die mannen heb ik aan het einde van de dag bedankt. Die hoefden niet meer terug te komen. Ik was zowat elke seconde van de dag bezig om dingen te bedenken. Commerciële televisie maken is niet zo gemakkelijk als men dacht. Dus ik pikte die kleinerende opmerkingen niet.

Het werd wel steeds moeilijker om met die eindredactrice te werken. Die liep op een gegeven moment als een dictator in de rondte. Maar het programma scoorde als een gek. Het succes waar iedereen van droomde – een marktaandeel van 33 procent en 1,6 miljoen kijkers, dat was natuurlijk niet normaal – groeide ook de producent boven het hoofd.

In het tweede seizoen maakte ik al wat meer stampij, want van een bedrag van 50.000 gulden als *fee* kon mijn schoorsteen niet roken. Ik deed destijds mee aan *AVRO's Sterrenslag* en toen ik na een week terugkeerde, waren er ineens allerlei onderhandelingen gaande. Ik had een kater van hier tot Tokio, want de opnames van dat programma bracht je in gepaste dronkenschap door. Bij terugkomst moest ik meteen door naar een bruiloft van een productie-leider van *Eigen Huis & Tuin*. Ik was nog maar net binnen, toen onze producent wilde proosten omdat er getekend was voor het nieuwe programma van *Eigen Huis & Tuin*. Dat kon niet, want ik wist van niks. Toen ik dat hoorde, vloog ik de producent aan. Ik was sterk in die tijd, dus hij had best angst toen ik hem tegen de muur zette. "Wat maak jij nou? Wat heb je getekend terwijl wij nog geen overeenkomst hebben?", zei ik. Ik stond me een tierelier te werken, bemoeide me zelfs met de montage en dan gaat hij zoiets belangrijks achter mijn rug om doen! Woest was ik. Bleek dat de producent de begroting ook nog eens op basis van de oude afspraken had gemaakt. Doordat ik me zo kwaad maakte, bood hij me extra geld. Dat was tenminste iets van goede wil. En ik dwong af dat alles wat tuin betrof, gemaakt zou worden door mijn bedrijf.

8

DUBBELLEVEN

Ondertussen was ik mezelf aan het ontdekken. Een wereld van mogelijkheden ging voor me open. Ik maakte lange dagen en dook vervolgens het nachtlevens in. Eén keer maakte ik het zo bont, dat ik na een feest in Amsterdam, zonder te slapen, om half zeven 's morgens bij een klus arriveerde, mijn overall over mijn smoking aantrok, het strikje snel afdeed en de jongens aan het werk zette. Zo leefde ik: volop feesten en ondertussen tuinen aan het ontwerpen en verkopen.

Een van de vrienden met wie ik ging stappen, zag eruit als een halve crimineel – het was ook een boefje – en hij beschermde me overal waar ik was, omdat hij als de dood was dat mij iets zou gebeuren. Hij heeft nog even bij me gewoond ook. Een keer vroeg hij me om hem te komen ophalen. Ik reed naar het adres dat hij me doorgaf en wat denk je? Stond ik voor de lijk. “Wat maak jij me nou?”, vroeg ik. “Ja, iemand moet het doen. Mijn ouders komen me niet halen”, reageerde hij stoïcijns. Het was een bloedaardige gozer met streken en hij was zo sterk als een beer. Maar het eindigde tragisch: op een gegeven moment raakte hij verslaafd aan alcohol en cocaïne en joeg hij zichzelf de dood in.

Ik had een regieassistent van de AVRO die me het Hilversumse wereldje introk, maar dat is kinderspel vergeleken bij het Amsterdamse nachtlevens. Hij wilde overal mee naartoe, maar ik wilde ook mijn eigen leven leiden.

Via die babbelbox en 06-lijnen kwam ik met een jongen in contact. Ik werd er altijd uitgepikt, want ik had de meeste babbels. Het was een jonge vent die ook in de amusementssector zat. Hij zei op een gegeven moment: “We gaan naar Amsterdam.” Van die scene wist ik het bestaan niet af. Het was de flamboyante tijd van de iT, een homodisco met extravagante feesten, in 1989 geopend door Manfred Langer. Ik vond het geweldig. Ik zag er onbedorven uit. Iedereen die ik leuk vond, vond mij ook leuk. Ik maakte de meest

Al die vrouwen... Manuëla Kemp. Allemaal juwelen om, zúlke tietten. En dat werd allemaal in beeld gebracht; heel televisiekijkend Nederland keek zo naar binnen bij haar en lulde erover. Geweldig. Dat wist ze ook. Ik weet nog goed dat we eens samen een borrel gingen drinken in Amsterdam. Toen zei ze nog tegen me: *"Never change a winning team."* Een week later moest ze me mededelen dat ze wat anders ging doen. Die meiden kregen bekendheid door ons programma en werden dan voor een ander programma gevraagd. Dat was wel sneu voor ons.

Myrna Goossen:

"Het kwam op de buis als Flora Magazine. Twee jaar later werd het Eigen Huis & Tuin, dat in het eerste jaar werd gepresenteerd door Manuëla Kemp. Toen zij het programma verliet, werd ik gevraagd om de presentatie over te nemen. Ik werkte op dat moment bij een congres- en organisatiebureau. Tja... Het was eigenlijk omdat ik Rob zo vertrouwde en het tv-werk toch miste, dat ik op de aanbieding inging. Ik heb het één jaar gedaan, daarna werd ik weggetrokken om de 5 Uur Show te presenteren. Jaren later kwam ik toch weer terug, om vervolgens zo'n tien jaar te blijven. Wat hebben we in die jaren gelachen en ongelooflijk veel plezier gehad. Het was pionieren, keihard werken, maar er heerste respect voor elkaar. We werden in die tijd zelfs bij de School voor Journalistiek als casus genoemd: hoe je een programma met infotainment opzet, hoe een gesponsord programma eruitziet. Niets was te gek, het was bizar wat er werd neergezet aan tuinen en verbouwingen en het werd steeds groter. En Rob was zo'n ongelooflijk harde werker. Als de camera's uit stonden, gingen zijn hoofd en lijf maar door: een totale workaholic.

Succes kent vele vaders, luidt het gezegde. En zo was het. Dat wat we eerst vanuit een draaiboek omvormden tot een drie-eenheid tijdens de opnames, met Rob, Nico en mijzelf, werd vakkundig de nek omgedraaid door een dramaturg die de draaiboeken ging schrijven. Ik kon daar niet mee omgaan en het was Rob die het voor mij opnam en de eindredacteur erop wees dat zijn draaiboeken geen ruimte lieten aan mijn spontaniteit.

Als we al eens uit eten gingen met zijn drieën, dan kwam het trio van Eigen Huis & Tuin binnen. Mensen lieten mes en vork vallen en wilden met ons op de foto. Ik denk dat het – door het vele werken – niet eens echt tot ons doordrong hoe succesvol we waren. Als iemand chagrijnig was op de set,

Parkinson kan iedereen overkomen, dat is gewoon pure pech. Tijdens een onderzoek bleek dat ik een zeldzame genafwijking heb. Die veroorzaakt dat. In het ziekenhuis kreeg ik een gesprek met een vrouw. Die zei iets in de trant van: "Jezus, als je in tien minuten jouw leven doorneemt, dan barst je kop uit elkaar. Jij staat dan wel heel dicht bij de mensen, maar je zal nooit praten over hetgeen je is overkomen. Maar voor veel mensen zou dat juist een steun in de rug kunnen zijn, want daarmee laat je zien dat je met Parkinson nog gewoon kunt functioneren. Terwijl veel mensen zich zielig gaan voelen." Nou, dat geldt niet voor mij. Misschien heb ik me een beetje te veel niet zielig gevoeld.

Zus Irene:

"Rob is lief. Soms spreek ik hem een jaar niet, maar als ik hem dan aan de lijn heb, lijkt het alsof het gisteren was. Hij is en blijft mijn broer. We werken allebei voor onszelf en zitten ook op dat punt op dezelfde golflengte. Toen hij vorig jaar zo ziek was, schrok ik. Ik dacht dat hij dood zou gaan. Maar hij is sterk, daar heb ik veel respect voor. Door de ziekte van Parkinson is hij veel afgevallen en ook toen schrok ik, toen ik hem voor het eerst zag. Hij gaat er goed mee om, blijft dapper doorvechten en ziet er toch weer goed uit. Hij heeft de goede instelling. Als je bij zo'n chronische ziekte moedig en positief bent, het glas als halfvol ziet en niet halfleeg, kan dat zeker helpen in het stabiliseren van het verloop van de ziekte. Er worden steeds nieuwe medische ontdekkingen gedaan, misschien kan hij de laatste jaren nog vredig en gezellig doorbrengen. En Rob heeft nu eenmaal projecten nodig, die moet niet thuis bij de verwarming gaan zitten. Dat creatief bezig zijn houdt hem letterlijk en figuurlijk op de been."

17

IN ZAK EN AS

Ik heb in dit leven niet zo veel wensen meer. Ik wilde het programma goed achterlaten. Dat was mijn kindje. Ik heb daar een bepaalde visie over en hoop dat ik die heb kunnen overbrengen. Daar wilde en wil ik nog keihard voor werken en voor de rest zie ik het wel. Maar er gebeurt altijd wat...

Afgelopen voorjaar dacht ik: *Komt er nou nog eens een end aan?* Brandde het huis van Fleur en Ian grotendeels af. We hebben het ternauwernood overleefd. Ik was die nacht nog om half vijf mijn bed uit geweest, om naar toilet te gaan. Toen was er niks aan de hand. Ze hadden een koepel boven het trappenhuis en ik hoorde op dat moment wel de wind hard waaien. En ik dacht te horen dat het hagelde. Achteraf gezien was dat het vuur en de vonkenregen. Ik dacht: *Ik draai me nog even om met dat noodweer*, want ik zou de volgende middag met het vliegtuig naar Spanje vertrekken...

Ik sliep verder, totdat een van de kinderen, Minoes, even later het gordijn opendeed, de vlammen zag en schreeuwde dat er brand was. Ik deed de rolgordijnen open en zag de vlammen ook. Die kwamen zo hoog. Het werd binnen 1.600 graden. Als zij niet had geroepen, waren wij er niet meer geweest. Er kwamen giftige gassen vrij.

Ian en Fleur hadden een prachtige houten veranda en daar hing terrasverwarming. Die hadden ze aan laten staan, het stekkerblok was warm geworden en dat is gaan smeulen. Die veranda is gaan branden en heeft het huis in lichterlaaie gezet. Doordat er ontzettend veel zuurstof was weggetrokken, is de grote hond gestikt.

Ik ging naar beneden met mijn kleinzoon en hij zei: "Opa, haal eerst de slotjes er af." Ik haalde de dievenklauwen eraf en ging snel naar buiten. Ik hoorde een paar enorme knallen. Vloog de pui eruit. De anderen kwamen ook uit het huis. Fleur en Ian zijn nog wel teruggegaan, ze dachten dat er nog een kind binnen was. Dat was gelukkig niet zo. Eentje kwam er uit het dakraam geklommen. Ze waren niet in paniek, waren heel beheerst. Fleur had